

السَّنَنُ وَالنَّوَافِلُ

19. సున్నతు మరియు నఫిల్ నమాజులు

మతసిద్ధాంతం 277 : మహాప్రవక్త (స.అ.సం.) గారు విడవకుండా తప్పక ఆచరించుచుండిన నఫిల్ నమాజు ఉమ్మత్ కొఱకు సున్నతములక్కడాగా రూపొందినవి.

మతసిద్ధాంతం 278 : జుహర్ ఫరజుకు ముందు నాలుగు రకాతులు, ఫరజ్ తర్వాత రెండు రకాతులు, మగ్రిబ్ ఫరజ్ తర్వాత రెండు రకాతులు, ఇషాలో ఫరజ్ తర్వాత రెండు రకాతులు, ఫజర్ నమాజులో ఫరజ్ కు ముందు రెండు రకాతులు మొత్తం పన్నెండు రకాతులు సున్నత్ ఆచరించుట.

మతసిద్ధాంతం 279 : సున్నత్ మరియు నఫిల్ నమాజులు ఇంటిలో ఆచరించుట ఉత్తమం.

మతసిద్ధాంతం 280 : రాత్రి వేళ తహజ్జుద్ లో ప్రవక్త (స.అ.సం.) గారి నమాజు వితరుతో సహా 9 రకాతులు ఉండేవి.

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَعْدٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ سَأَلْتُ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا عَنْ صَلَاةِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ عَنْ تَطَوُّعِهِ فَقَالَتْ كَانَ يُصَلِّيُ فِي بَيْتِي قَبْلَ الظُّهْرِ أَرْبَعًا ثُمَّ يَخْرُجُ فَيُصَلِّيُ بِالنَّاسِ ثُمَّ يَدْخُلُ فَيُصَلِّيُ رَكْعَتَيْنِ وَكَانَ يُصَلِّيُ بِالنَّاسِ الْمَغْرِبَ ثُمَّ يَدْخُلُ فَيُصَلِّيُ رَكْعَتَيْنِ ثُمَّ يَصَلِّيُ بِالنَّاسِ الْعِشَاءَ وَيَدْخُلُ بَيْتِي فَيُصَلِّيُ رَكْعَتَيْنِ وَكَانَ يُصَلِّيُ مِنَ اللَّيْلِ تِسْعَ رَكَعَاتٍ فِيهِنَّ الْوُثْرُ وَكَانَ يُصَلِّيُ لَيْلًا طَوِيلًا قَائِمًا وَلَيْلًا طَوِيلًا قَاعِدًا وَكَانَ إِذَا قَرَأَ وَهُوَ قَائِمٌ رَكَعَ وَسَجَدَ وَهُوَ قَائِمٌ وَكَانَ إِذَا قَرَأَ قَاعِدًا رَكَعَ وَسَجَدَ وَهُوَ قَاعِدٌ وَكَانَ إِذَا طَلَعَ الْفَجْرُ صَلَّى رَكْعَتَيْنِ رَوَاهُ مُسْلِمٌ

హజ్రత్ అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ముబీన్ (రజి) గారు అంటున్నారు. నేను ఆయిషా (రజి) అనగా ప్రవక్త గారి (స.అ.సం.) ధర్మపత్ని గారిని ప్రవక్త (స.అ.సం.) గారి నమాజులను గూర్చి అడిగితిని. బీబీ ఆయిషా (రజి) ఇలా తెలిపారు. మహాప్రవక్త (స.అ.సం.) గారు జుహురు నందు ఫరజ్ ముందు నాలుగు రకాతులు నా ఇంటిలో ఆచరించేవారు. ఆ తర్వాత మస్జిదుకువెళ్ళి, మరలి వచ్చి రెండు రకాతులు ఆచరించేవారు. మరల ప్రజలకు మగ్గిరిబ్ నమాజు చేయించేవారు. యింటివద్ద రెండు రకాతులు ఆచరించేవారు. ఆ పిదప ప్రజలకు యిషా నమాజు చేయించి ఇంటికి వచ్చి రెండు రకాతులు ఆచరించేవారు. దైవప్రవక్త (స.అ.సం.) గారు రాత్రి నమాజు (తహజ్జుద్) 9 రకాతులు ఆచరించేవారు. వితరు నమాజుతో సహా మహాప్రవక్త (స.అ.సం.) గారు రాత్రి అధిక సమయము నిలబడియు, అలాగే అధిక సమయము కూర్చుని నమాజు ఆచరించేవారు. నిలబడి ఖురాను పఠనము చేసినప్పుడు రుకూ, నజ్లా కూడా నిలబడియే చేసేడివారు. మరియు కూర్చుని పఠించినప్పుడు రుకూ, నజ్లా కూడా కూర్చునియే చేసేడివారు. ఫజరు నమాజు వేళ కాగానే రెండు రకాతులు (సున్నత్) ఆచరించేవారు. (ముస్లిం)

నమాజుల వివరములు

నమాజు	ఫరజ్ రకాతులు	ఫరజ్ కు ముందు సున్నతె ముఅక్కదా	ఫరజ్ తరవాత సున్నతె ముఅక్కదా
1. ఫజర్	2	2	--
2. జుహర్	4	2 లేక 4	2
3. అసర్	4	--	--
4. మగ్గిరిబ్	3	--	2
5. ఇషా	4	--	2

గుర్తుంచు కొనవలసిన విషయము ఏమనగా వితర్ నమాజు ఇషా సిద్ధాంతము 367లో తెలుపబడినది.

మతసిద్ధాంతం 281 : జుహరులో ఫరజుకు ముందు రెండు రకాతుల సున్నతు కూడా ప్రవక్తగారి సదాచారాల్లో ఉంది.

عَنْ أَبِي عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ صَلَّيْتُ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ قَبْلَ الظُّهْرِ سَجْدَتَيْنِ
وَبَعْدَهَا سَجْدَتَيْنِ وَبَعْدَ الْمَغْرِبِ سَجْدَتَيْنِ وَبَعْدَ الْعِشَاءِ سَجْدَتَيْنِ وَبَعْدَ الْجُمُعَةِ
سَجْدَتَيْنِ فَأَمَّا الْمَغْرِبُ وَالْعِشَاءُ وَالْجُمُعَةُ فَصَلَّيْتُ مَعَ النَّبِيِّ ﷺ فِي بَيْتِهِ رَوَاهُ

హజ్రత్ ఇబ్నె ఉమర్ (రజి) ఇలా తెలుపుతున్నారు. నేను ప్రవక్త (స.అ.సం.) గారి మెంబు జుహారుకు ముందు రెండు, తరువాత రెండు, మగ్గిరిబ్, ఇషా మరియు జుమాల తరువాత రెండు రకాతుల నున్నతు ఆచరించాను. మగ్గిరిబ్, ఇషా మరియు జుమూ తరువాత నా నమాజులు ప్రవక్తగారి ఇంట్లో ఆచరించాను (ముస్లిం)

మతసిద్ధాంతం 282 : సున్నత్ మరియు నఫిత్ నమాజులు రెండేసి రకాతులుగా ఆచరించవలెను.

عَنِ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ صَلَاةُ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ مِثْلُ مِثْلِي رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ

హజరత్ ఇబ్నె ఉమర్ గారి ఉల్లేఖ : మహా ప్రవక్త గారిలా వక్కణించారు. "రాత్రి లేక పగటి వేళల నఫిత్ నమాజులు రెండేసి రకాతులుగా ఆచరించవలెను". (అబుదావుద్)

మతసిద్ధాంతం 283 : ఫజర్ యొక్క సున్నత్ నమాజు తర్వాత కొంచెం సేపు కుడుప్రక్కను పరుండుట దైవప్రవక్తగారి సదాచారం.

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ كَانَ النَّبِيُّ ﷺ إِذَا صَلَّى رَكَعَتِي الْفَجْرِ اضْطَجَعَ عَلَى شِقِّهِ الْأَيْمَنِ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

హజ్రత్ అయిషా (రజి) ఇలా తెలిపారు. మహాప్రవక్త (స.అ.సం.) ఫజరునందు రెండు రకాతులు సున్నత్ ఆచరించిన తర్వాత కుడి ప్రక్కకు పరుండెడి వారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِذَا صَلَّى أَحَدُكُمْ رَكَعَتِي الْفَجْرِ فَلْيُضْطَجِعْ عَلَى يَمِينِهِ. رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ.

హజరత్ అబూహురైరా (రజి) గారి ఉల్లేఖ : మహాప్రవక్త (స.అ.సం.) గారు ఇలా ప్రబోధించారు. మీలో ఎవరైనా ఫజరులోని సున్నత్ నమాజు రెండు రకాతులు ఆచరించిన తర్వాత అతడు తన కుడిప్రక్కకు పరుండవలయును. (తిర్మిజి, అబుదావుద్)

మతసిద్ధాంతం 284 : జుమా ఫరజు నమాజు తర్వాత నాలుగు లేక రెండు రకాతులు ఆచరించుట మస్నాన్. జుమా నమాజు సిద్ధాంతముల అధ్యాయంలో 357 సిద్ధాంతం క్రింద హదీసు చూసుకొనుము.

మతసిద్ధాంతం 285 : ఫజరు నమాజ్‌లో ఫరజ్‌కు ముందు ఆచరించవలసిన రెండురకాతులు సున్నత్ ఆచరించటానికి వీలు లేకపోతే ఫరజు తర్వాత వెంటనే లేచి ఆచరించకొనవచ్చును. లేక సూర్యోదయం తర్వాత ఐనను ఆచరించు కొనవచ్చును. రెండు విధములు సరిపెనవే. నమాజు వేళల అధ్యాయంలో సిద్ధాంతం 96 క్రింద హదీసు చూచుకొనుము.

మతసిద్ధాంతం 286 : జూహరు నమాజు నందు ఫరజ్‌కు ముందు ఆచరించ వలసిన నాలుగు రకాతులు సున్నత్ ఆచరించని పక్షమున ఫరజ్ తర్వాత ఆచరించుకొనవచ్చును.

మతసిద్ధాంతం 287 : వదలివేయబడిన నాలుగు రకాతులు ఫరజ్ తర్వాత రెండు రకాతులు, సున్నత్ చదివి ఆ తర్వాత ఆచరించువలెను.

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِذَا فَاتَتْهُ الْأَرْبَعُ قَبْلَ الظُّهْرِ صَلَّاهُنَّ بَعْدَ الرَّكَعَتَيْنِ بَعْدَ الظُّهْرِ. رَوَاهُ ابْنُ مَاجَه.

బీబీ ఆయిషా (రజి) ఇలా తెలిపినారు: మహ్మదప్రవక్త (స.అ.సం.) గారు జూహరు నందు ఫరజ్ కు ముందు ఆచరించవలసిన నాలుగు రకాతులు ఆచరించకుండా ఉండిపోయినచో వారు (స.అ.సం.) ఫరజ్ తర్వాత రెండు రకాతులు (సున్నత్) ఆచరించి ఆ తర్వాత మొదటి నాలుగు రకాతులను ఆచరించేవారు. (ఇబ్నీమాజా)

మతసిద్ధాంతం 288 : అసర్ నమాజుకు ముందు రెండు లేక నాలుగు రకాతులు సున్నత్ గైర్ ముఅక్కదా ఆచరించవలెను.

عَنِ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ رَحِمَ اللَّهُ أَمْرًا صَلَّى قَبْلَ الْعَصْرِ أَرْبَعًا. رَوَاهُ أَحْمَدُ وَالتِّرْمِذِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ.

హజీరత్ అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ (రజి) ఇలా గారు అంటున్నారు : మహ్మదవక్త (స.అ.సం.) గారు ఆదేశించారు. "ఎవరైతే అనరు ఫరజ్ నమాజుకు ముందు నాలుగు రకాతులు (సున్నత్ గైర్ ముక్కదా) ఆచరించునో వానిపై అల్లా యొక్క దయానుగ్రహములు కలుగుగాక!" (అహ్మద్, తిర్మిజి మరియు అబుదావుద్)

عَنْ عَلِيٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يُصَلِّي قَبْلَ الْعَصْرِ رَكْعَتَيْنِ. رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ.

హజీరత్ అలీ (రజి) గారు ఇలా అంటున్నారు. మహ్మదవక్త (స.అ.సం.) గారు అనర్ ఫరజ్ నమాజుకు ముందు రెండు రకాతులు ఆచరించే. (అబుదావుద్)

మతసిద్ధాంతం 289 : ఇషా ఫరజ్ నమాజు తర్వాత రెండు రకాతులు సున్నతే ముఅక్కదా ఆచరించాలి సిద్ధాంతం 279 క్రింద హదీసు చూచుకొనుడు.

మతసిద్ధాంతం 290 : మగ్రిబ్ నమాజుకు ముందు రెండు రకాతులు 'సున్నత్ గైర్ ముఅక్కదా' ఆచరిస్తే మంచిది.

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَعْقِلٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ النَّبِيُّ ﷺ: صَلُّوا قَبْلَ صَلَاةِ الْمَغْرِبِ رَكْعَتَيْنِ قَالَ فِي النَّاسِ مَنْ شَاءَ كَرَاهِيَةً أَنْ يَتَّخِذَهَا النَّاسُ سُنَّةً مَتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

హజీరత్ అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ముఅఖ్మిల్ (రజి) గారు ఇలా తెలిపారు : మహ్మదవక్త (స.అ.సం.) గారు మూడు పర్యాయములు ఇలా ఆదేశించారు. 'మగ్రిబ్ నమాజుకు ముందు రెండు రకాతులు ఆచరించుము. మూడవ పర్యాయము ఇలా వక్కాణించారు. "కోరినవారు ఆచరించగలరు" ప్రవక్త (స.అ.సం.) గారు మూడవసారి ప్రజలు దానిని సున్నతే ముఅక్కదా చేసి కొందురేమో అని అనుమానంతో ఈ వదములు పలికిరి. (బుఖారి, ముస్లిం)

మతసిద్ధాంతం 291 : జుమా ప్రసంగం జరుగునప్పుడు వచ్చు వ్యక్తి ప్రసంగం జరుగుచున్నప్పటికీ తాను రెండు రకాతులు నమాజు ఆచరించాలి.

మతసిద్ధాంతం 292 : ప్రసంగం మధ్యలో ఆచరించే రెండు రకాతులు ముక్తసరిగా

ఉండవలయును. జుమా నమాజు సిద్ధాంతాల అధ్యాయములో 350 సిద్ధాంతం క్రింద హదీసు చూచుకొనుడు.

మతసిద్ధాంతం 293 : జుమా నమాజుకు ముందు నఫిల్ నమాజుల సంఖ్య నియమించబడలేదు. కాని రెండు రకాతులు తహియ్యతుల్ మస్తద్ ముఖ్యముగా ఆచరించాలి. ప్రసంగం జరుగుచుండినా సరే. జుమా నమాజు అధ్యాయములో 351 సిద్ధాంతం చూడవలయును.

మతసిద్ధాంతం 294 : జుమా నమాజుకు ముందు 'సున్నత్తే ముఅక్కదా' ఆచరించుట నిరాధారం.

మతసిద్ధాంతం 295 : వితర్ నమాజు తర్వాత కూర్చొని రెండు రకాతులు నఫిల్ ఆచరించుట సున్నత్తేలో పెర్కొనబడినది.

عَنْ أَبِي أَسَامَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ كَانَ يُصَلِّيْهَا بَعْدَ الْوُتْرِ وَهُوَ جَالِسٌ يَقْرَأُ فِيْهَا إِذَا زُلْزِلَتْ وَقُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ. رَوَاهُ أَحْمَدُ.

హజరత్ అబుడిమామా (రజి) గారు ఇలా ఉల్లేఖించారు: మహ్మదప్రవక్త (స.అ.సం.) గారు నమాజు తర్వాత రెండు రకాతులు నఫిల్ కూర్చొని ఆచరించేవారు. మరియు అందులో సూరయే జిల్జాల్ మరియు ఖుల్యా అయ్యుహల్ కాఫిరూన్ చదివేదివారు. (అహ్మద్)

మతసిద్ధాంతం 296 : ఫరజ్ నమాజు పూర్తి చేసిన తర్వాత సున్నత్ నమాజులు ఆచరించుటకు స్థలమును మార్చవలెను. ఎందుకనగా దానితో ఫరజ్ మరియు సున్నత్లో వ్యత్యాసము తెలియనగును.

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: أَيْعِزُّ أَحَدَكُمْ إِذَا صَلَّى أَنْ يَتَقَدَّمَ أَوْ يَتَأَخَّرَ أَوْ عَنْ يَمِينِهِ أَوْ عَنْ شِمَالِهِ. رَوَاهُ أَحْمَدُ.

హజ్జరత్ అబుహురైరా (రజి) గారు ఇలా తెలిపారు : మహ్మదప్రవక్త (స.అ.సం.) గారు ప్రశ్నించారు "నమాజు ఆచరించు వ్యక్తి ఫరజు ముగించిన తర్వాత (సున్నత్ లేక నఫిల్ ఆచరించుటకు) తన

స్థానం నుండి ముందు వెనుకలకు లేక కుడి నుండి ఎడమకు చలించలేదా?" అనగా ప్రక్కకు తొలగిపోవలెను. (అహ్మద్)

మతసిద్ధాంతం 297 : ఎలాంటి కష్టము, కారణం లేకుండా కూర్చుని నమాజు ఆచరిస్తే అతనికి సగం పుణ్యం లభించును.

عَنْ عَمْرَانَ بْنِ حُمَيْدٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّهُ سَأَلَ النَّبِيَّ ﷺ عَنْ صَلَاةِ الرَّجُلِ قَاعِدًا قَالَ : إِنْ صَلَّى قَائِمًا فَهُوَ أَفْضَلُ وَمَنْ صَلَّى قَاعِدًا فَلَهُ نِصْفُ أَجْرِ الْقَائِمِ وَمَنْ صَلَّى نَائِمًا فَلَهُ نِصْفُ أَجْرِ الْقَاعِدِ . رَوَاهُ أَحْمَدُ وَالْبُخَارِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ وَالنَّسَائِيُّ وَالتِّرْمِذِيُّ وَابْنُ مَاجَةَ .

హజ్జరత్ ఇమాన్ బిన్ హుసైన్ (రజి) గారు మహా ప్రవక్త (స.అ.సం.) గారిని కూర్చుని నమాజు ఆచరించుటను గురించి సిద్ధాంతం అడగగా ప్రవక్త గారు ఇలా ప్రబోధించారు "నిలబడి నమాజు ఆచరించుట శ్రేష్టము. కూర్చుని ఆచరించు వానికి నిలబడి ఆచరించువాని పుణ్యంలో సగం పుణ్యం మాత్రమే లభించును. మరియు పరుండి నమాజు ఆచరించు వానికి కూర్చుని ఆచరించు వాని పుణ్యంలో సగం లభించును." (అహ్మద్, బుఖారీ, అబుధావుద్, సనాయి, తిర్మిజీ, ఇబ్నెమాజా)

మతసిద్ధాంతం 298 : సున్నత్ మరియు సఫిల్ నమాజులు వాహనము మీద కూర్చుని చేసుకొనవచ్చు.

మతసిద్ధాంతం 299 : నమాజు ప్రారంభించుటకు ముందు సవారీ (వాహనము) ముఖమును ఖిబ్లా వైపునకు త్రిప్పుకొనవలెను. తర్వాత అది ఏ వైపునకు వెళ్లినా సరే.

మతసిద్ధాంతం 300 : ఒక వేళ సవారి ముఖము ఖిబ్లా వైపుకు త్రిప్పుటకు వీలు లేకపోతే మరి ఏ వైపు ఉన్నా సరే నమాజు పూర్తి చేసుకొనవలయును. సఫర్ నమాజు అధ్యాయములో 332 సిద్ధాంతం క్రింద హదీసు చుచుకొనవలయును.

మతసిద్ధాంతం 301 : ఏదైనా కష్టము వున్నప్పుడు సఫిల్ నమాజును కొంచెం నిలబడి కొంచెం కూర్చుని చదుపుకొనవచ్చును.

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ مَا رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقْرَأُ فِي شَيْءٍ مِنْ صَلَاةٍ اللَّيْلِ جَالِسًا حَتَّى إِذَا كَبَّرَ قَرَأَ جَالِسًا حَتَّى إِذَا بَقِيَ عَلَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ ثَلَاثُونَ أَوْ أَرْبَعُونَ آيَةً قَامَ فَقَرَأَهُنَّ ثُمَّ رَكَعَ . رَوَاهُ مُسْلِمٌ .

హజ్రత్ ఆయిషా (రజి) గారు ఇలా తెలిపారు :నేను మహ్మదవక్త (స.అ.సం.) గారిని రాత్రివేళ నమాజు కూర్చుని ఆచరించునట్లుగా ఎన్నడును చూడలేదు కాని వారు ముసలివారు అయినప్పుడు కూర్చుని ఖురాను పఠనం కావించెడివారు. 30 లేక 40 ఆయతులు మిగిలి ఉండగా లేచి నిలబడి వాటి పఠనం పూర్తిచేసి రుకూ చేసెడివారు. (ముస్లిం)

మతసిద్ధాంతం 302 : ఎక్కువ నిద్ర వచ్చుట వలన రాత్రి వేళ ఆచరించ వలసిన సఫిల్ నమాజు లేక మరి ఏదైన మామూలుగా చదువు జపములు (వజాఫా) చేయలేకపోతే దానిని ఫజరు, మరియు జుహరు నమాజుల మధ్య పూర్తి చేసుకొనవచ్చును.

عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ يَقُولُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ : مَنْ نَامَ عَنْ حِزْبِهِ أَوْ عَنْ شَيْءٍ مِنْهُ فَقَرَأَهُ فِيمَا بَيْنَ صَلَاةِ الْفَجْرِ وَصَلَاةِ الظُّهْرِ كُتِبَ لَهُ كَأَنَّهُ قَرَأَهُ مِنَ اللَّيْلِ . رَوَاهُ مُسْلِمٌ .

హజ్రత్ ఉమర్ బిన్ ఖత్తాబ్ (రజి) గారు ఇలా తెలిపారు : మహ్మదవక్త (స.అ.సం.) గారు ఇలా ప్రబోధించారు "ఎ వ్యక్తి అయినా రాత్రి చదువవలసిన వజీఫా (జపము) లేక ఇతర మామూలు విడిచిపెట్టి నిద్రపోతే, దానిని అతడు మరల ఫజరు మరియు జుహరుల మధ్యలో పూర్తి చేసుకుంటే అతనికి రాత్రి నమయమునే దానిని పూర్తి చేసుకున్నంత పుణ్యం లభించును. (ముస్లిం)

మతసిద్ధాంతం 303 : సఫిల్ నమాజులలో ఎక్కువ సేపు నిలబడి ఖురాన్ పఠించుట ప్రీతికరమైన విషయం.

عَنْ جَابِرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ أَيْ الصَّلَاةِ أَفْضَلَ . قَالَ : طُولُ الْقُنُوتِ . رَوَاهُ مُسْلِمٌ .

హజ్రత్ జుబైర్ (రజి) గారు ఇలా అంటున్నారు : మహ్మదవక్త (స.అ.నం) గారిని శ్రేష్ఠమైన నమాజు ఏది అని ప్రశ్నించడం జరిగింది. వారు నమాధానమిచ్చారు. "ఏ నమాజులో అయితే పొడవైన ఖయామ్ (నిలుచుట) వుందో అది ఉత్తమం". (ముస్లిం)

عَنْ زَيْدِ بْنِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ سَمِعْتُ الْمَغِيرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ يَقُولُ: إِنْ كَانَ النَّبِيُّ ﷺ لَيَقُومُ لِيَصَلِّيَ حَتَّى تَرَمَ قَدَمَاهُ أَوْ سَاقَاهُ فَيَقَالَ لَهُ، فَيَقُولُ: أَفَلَا أَكُونُ عَبْدًا شَكُورًا. رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ.

హజ్రత్ జియాద్ (రజి) గారు ఉల్లేఖించారు : నేను హజ్రత్ ముగైరా (రజి) గారిని ఇలా పలుకుచుండగా విన్నాను. మహ్మదవక్త (స.అ.నం.) గారు నమాజులో నిలబడితే వారి కాళ్ళు లేక మడిమలు వాచిపోయేవి. వారితో దానిని గురించి ప్రస్తావిస్తే వారు (స.అ.నం.) ఇలా చెప్పేడివారు. "నేను దేవునికి అత్యధికముగా కృతజ్ఞతలు సలుపు భక్తుడను కాకూడదా? (బుఖారి)

మతసిద్ధాంతం 304 : నఫిత్ ఆరాధనలు ఎల్లప్పుడు క్రమబద్ధముగా చేయుట ప్రీతికరము. అవి తక్కువైనా సరే.

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ سَأَلَ أَيُّ الْعَمَلِ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى قَالَ: أَدْوَمُهُ وَإِنْ قُلَّ. رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

హజ్రత్ అయిషా (రజి) గారు ఇలా ఉల్లేఖించారు : "ఏ కార్యము అల్లాహ్ కు ఎక్కువ ప్రీతికరమైనది?" అని మహ్మదవక్త (స.అ.నం.) గారిని ప్రశ్నించగా, వారు ఇలా జవాబు పలికారు. "నిత్యము చేయబడేది, అది కొంచెమైనా. సరే" (ముస్లిం)

మతసిద్ధాంతం 305 : సున్నత్ మరియు నఫిత్ నమాజులు ఇంటిలో ఆచరించుట ఉత్తమం.

عَنْ زَيْدِ بْنِ نَاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ صَلُّوا أَيُّهَا النَّاسُ فِي بُيُوتِكُمْ فَإِنَّ أَفْضَلَ الصَّلَاةِ صَلَاةُ الْمَرْءِ فِي بَيْتِهِ إِلَّا الْمَكْتُوبَةَ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

హజ్రత్ జైద్ బిన్ సాబిత్ (రజి) గారి ఉల్లేఖన : మహ్మదవక్త (న.అ.నం.) గారు ఇలా అడేశించారు. "జనులారా! తమ ఇండ్లలో నమాజు ఆచరించు చుండుడు. ఎందుకనగా ఫరజ్ నమాజ్ తప్ప ఇతర నమాజులు (సున్నత్ మరియు సఫిల్) ఇంటిలో ఆచరించుకొనుట శ్రేష్ఠము. (బుఖారీ, ముస్లిం)

మత సిద్ధాంతం 306 : ఫజరు నమాజు మరియు అనరు నమాజు తరువాత సూర్యాస్తమయముగు సంతవరకు ఎటువంటి సఫిల్ నమాజు ఆచరించకూడదు.

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ نَهَى عَنِ الصَّلَاةِ بَعْدَ الْعَصْرِ حَتَّى تَغْرُبَ الشَّمْسُ وَعَنِ الصَّلَاةِ بَعْدَ الصُّبْحِ حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ رَوَاهُ مُسْلِمٌ

హజ్రత్ అబుహురైరా (రజి) గారు ఇలా ఉల్లేఖించారు. మహ్మదవక్త (న.అ.నం.) గారు అనరు నమాజు తరువాత సూర్యాస్తమయము వరకు నమాజు ఆచరించుటను నివారించారు. అలాగే ఫజరు నమాజు తర్వాత సూర్యోదయము వరకు నమాజు ఆచరించుటను నివారించారు. (ముస్లిం)

మత సిద్ధాంతం 307 : ఫజరు నమాజు మరియు అనరు నమాజు తరువాత ఫరజు నమాజు ఆచరించ వచ్చును.

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ مَنْ أَدْرَكَ مِنَ الصُّبْحِ رَكْعَةً قَبْلَ أَنْ تَطْلُعَ الشَّمْسُ فَقَدْ أَدْرَكَ الصُّبْحَ وَمَنْ أَدْرَكَ رَكْعَةً مِنَ الْعَصْرِ قَبْلَ أَنْ تَغْرُبَ الشَّمْسُ فَقَدْ أَدْرَكَ الْعَصْرَ. رَوَاهُ أَحْمَدُ وَالْبُخَارِيُّ وَمُسْلِمٌ وَأَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ وَابْنُ مَاجَةَ.

హజ్రత్ అబుహురైరా (రజి) గారు ఇలా ప్రబోధించారు. "మహ్మదవక్త (న.అ.నం.) గారు ఇలా ప్రవచించారు. "ఎవడు సూర్యోదయమునకు ముందు ఫజరు నమాజు ఒక రకాతు పొందునో అతనికి ఫజరు నమాజు పూర్ణం లభించును. మరి ఏ వ్యక్తి సూర్యోదయమునకు ముందు ఒక రకాతు అనరు నమాజు పొందునో అతనికి సంపూర్ణముగా అనరు నమాజు ఆచరించు పూర్ణం లభించును". (అహ్మద్ బుఖారీ, ముస్లిం, అబుదావుద్ ససాయి, తిర్మిజీ మరియు ఇబ్న్ నమాజ్)

వివరణ :- ఫజరు నమాజు ముందు సున్నత్ నమాజు ఆచరించకున్నట్లయితే ఫరజు తరువాత ఆచరించవచ్చును.

మత సిద్ధాంతం 308 : సున్నత్ మరియు సఫిల్ నమాజులు సవారి మీద చేసుకొనవచ్చును. ఖసర్ నమాజు అధ్యాయములో సిద్ధాంతం 375 క్రింద హదీసు చూసుకొనుడు.

మత సిద్ధాంతం 309 : ప్రయాణంలో సున్నత్ మరియు సఫిల్ నమాజు ఆచరించవలసరం లేదు. ఖసర్ నమాజు అధ్యాయములో 335 సిద్ధాంతం క్రింద హదీసు చూచుకొనుడు.